

נובמבר 2025

כללי האתיקה המקצועית של האגודה הישראלית לטיפול זוגי ומשפחתי

כללי התנהגות אלה מחייבים את חברי האגודה באשר הם חברים, וכן את המועמדים להסמכה לטיפול והדרכה.

מבוא:

הקוד האתי של האגודה הישראלית לטיפול זוגי ומשפחתי מהווה מסגרת ערכית ומקצועית למתן שירותי טיפול זוגי ומשפחתי. הקוד נועד להבטיח מתן טיפול איכותי, מקצועי ואתי, תוך שמירה על כבודם ורווחתם של המטופלים.

הקוד האתי מבטא את הערכים המנחים של האגודה: כבוד האדם, מקצועיות, יושרה, אחריות חברתית תוך כדי מודעות תרבותית, שיתוף ושירותיות, וכן שאיפה לצמיחה ולהתפתחות מקצועית. ערכים אלה משמשים כבסיס לקביעת ההנחיות האתיות המפורטות בקוד זה.

מטרת הקוד היא להנחות את חברי האגודה בפעילותם המקצועית, להבטיח את שמירת הסטנדרטים האתיים הגבוהים ביותר ולהוות מסגרת להתמודדות עם אתגרים אתיים מורכבים העשויים להתעורר בעבודת הטיפול.

הקוד האתי של האגודה הישראלית לטיפול זוגי ומשפחתי מהווה מסגרת ערכית ומקצועית למתן שירותי טיפול זוגי ומשפחתי. הקוד נועד להבטיח מתן טיפול איכותי, מקצועי ואתי, תוך שמירה על כבודם ורווחתם של המטופלים. הקוד האתי משלים את החוק, אך אינו מחליפו, חברי האגודה מחויבים לשניהם.

סמכויות ועדת אתיקה:

בסמכות ועדת האתיקה להפעיל את האמצעים הבאים על מנת לשמור על האתיקה המקצועית. להלן הפעולות שעומדות לרשות הועדה: התראה, דרישה לקבל המלצה ממדריך מטעם האגודה, השעיה על תנאי לתקופה שהועדה תקבע ושליטת החברות.

- כאשר וועדת האתיקה התרשמה שהתקיימה עבירה אתית היא רשאית לשלול חברותו של מטפל באגודה לאחר אישור הועד המנהל.
- באם ויתר חבר על חברותו באגודה לקראת - או במהלך של תלונה אתית, תשלם ועדת האתיקה את בדיקת העניין.
- במקרה של חשד להתנהגות בלתיאתית או שאינה תואמת את כללי האגודה של חבר אגודה, תפנה ועדת אתיקה באופן יזום לבירור העניין.

1. אחריות כלפי המטופלים

המטפלים הזוגיים והמשפחתיים יפעלו לרווחתם של משפחות, זוגות ויחידים. עליהם לכבד את זכויותיהם של המטופלים המבקשים להיעזר בהם, ולעשות את המרב כדי להבטיח שימוש נאות של המטופלים בשירותיהם.

1.1 מטפל לא יפלה לרעה כל אדם מסיבות גזע, מין, דת, מוצא, נטיות מיניות, או חריגות כלשהי ולא ימנע ממנו שירותים מקצועיים מסיבות אלו.

1.2 המטפלים מודעים למעמדם רב ההשפעה כלפי המטופל, ויימנעו מלנצל לרעה את אמונו ותלותו של המטופל.

1.3 מטפל לא יטפל במטופלים שיש לו עימם קשרים נוספים מלבד הטיפול.

מטפל ימנע מיצירת קשרים כפולים עם מטופל אשר יכולים לפגוע בשיקול דעתו של המטפל ולפגוע במרחב הטיפול. לדוגמא: יחסים אישיים או עסקיים עם מטופל, קרובי משפחה וחברים קרובים של המטפל וכדומה.

1.4 קיום קשר מיני או רומנטי בין מטפל למטופל אסור באיסור חמור. איסור חמור זה חל לאורך כל תקופת הטיפול ולפחות שלוש שנים מסיום הטיפול. חל איסור על מגע פיזי לא הולם בין מטפל ומטופל. הטיפול יתקיים בלבוש מלא ומכבד.

1.5 מטפל לא ינצל את היחסים המקצועיים עם מטופל כדי לקדם את ענייניו האישיים.

1.6 מטפל יכבד את זכות המטופל לקבל החלטות ויעזור לו להבין את תוצאות החלטותיו. המטפל יבהיר למטופל באופן ברור כי כל החלטה בעניין מצבו המשפחתי הינה באחריותו הבלעדית של המטופל.

1.7 מטפל ימשיך את הקשר הטיפולי כל עוד קיימת הערכה כי הטיפול מיטיב ומקדם את המטופל, ולא מעבר לכך.

1.8 במידה והטיפול נעצר טרם סיומו, המטפל יעשה מאמץ על מנת לסייע למטופל כמיטב יכולתו למצוא מענה טיפולי חלופי.

1.9 באחריות המטפלים הנותנים שירות מקוון לעדכן את מקבלי השירות על המגבלות הקשורות לשירותים אלה ועל הסיכון הטמון בהם. הטיפול באמצעים אלה יהיה בהסכמת כל המשתתפים בו ובכל מקרה יחולו על שירות זה כללי האתיקה המקצועית. הקלטת הטיפול תיעשה בהסכמת שני הצדדים. באחריות המטפל לדאוג לשמירה על מוגנות ההקלטות.

1.10 המטפלים העובדים גם בקליניקה פרטית לא יקבלו לטיפולם הפרטי, מטופלים הנמצאים באותה עת בשירות בו הם מועסקים, ולא יפעלו כדי לשכנע או להשפיע על מטופלים אלה לעבור לטיפולם הפרטי. אין מניעה לקבל לטיפול פרטי מטופלים שסיימו את הטיפול בשירות הציבורי ואין צורך בתקופת צינון.

2. שמירת סודיות

סוגיית הסודיות בטיפול הזוגי והמשפחתי, הינה מיוחדת ומורכבת. אי לכך, על המטפל לשמור על סודיות המידע של כל אחד מהמטופלים, הנכללים במסגרת המשפחתית או הזוגית. שמירת הסודיות חייבת להיות הן בעל-פה והן בכתב.

2.1 מטפל לא יפר סודיות כלפי מטופל, להוציא במקרים הבאים:

א. על פי דרישת חוק.

ב. כדי למנוע סכנה מיידית וברורה לאדם עצמו ולזולתו.

ג. כאשר המטפל הינו נתבע או נאשם במשפט אזרחי, פלילי או משמעתי הקשור לטיפול. במקרה כגון זה, מותר למסור מידע, המתייחס למטופל, אך ורק במהלך אותו משפט, ואך ורק הרלוונטי לנושא.

ד. אם ניתן כתב ויתור על סודיות, אזי מותר לגלות את המידע, אך ורק בהתאם לתנאי כתב ויתור הסודיות.

ה. בנסיבות בהן יותר מאיש אחד מבני משפחה מקבלים טיפול, כל אחד מבני המשפחה הבגירים יחתמו על כתב ויתור סודיות, במועד מסירת המידע. בהעדר כתב ויתור, אין לחשוף מידע שהתקבל במהלך הטיפול.

2.2 מטפל רשאי, בהוראה, בכתיבה ובהצגת חומר לציבור, להשתמש בחומר קליני או בחומר הנוגע

למטופל, אך ורק אם קיבל מהמטופל כתב ויתור סודיות. בנוסף ינקטו צעדים נאותים להגן על זהותו וסודיותו של המטופל.

2.3 מטפל יאחסן רישומים הנוגעים למטופל או יוציא אותם מרשותו בדרכים שיוודאו שמירת סודיות. תיעוד הפגישות ישמר לפחות 10 שנים מיום סיום הטיפול במקום בטוח. רישומים של מטופל קטין ישמרו מיום הגיעו של המטופל הקטין לגיל 18. במקרה של פטירת המטפל, תיעוד הטיפולים יעברו לידי עמית למקצוע שידאג להשמדתם.

2.4 אבטחת מידע - יש להגן על הסודיות של תיקים כתובים של הלקוחות/רשומות או תיקיות אלקטרוניות ועל כל מידע רגיש אחר, ולנקוט צעדים נחוצים לאבטחת התיקים.

3. מקצועיות ויושר

מטפל ישמור על רמה גבוהה של מקצועיות ויושר.

3.1 מטפל ייראה כמפר כללי התנהגות אלה ויהיה צפוי לביטול חברותו או לפעולה נאותה אחרת, בנסיבות הבאות.

א. אם הורשע בפשע.

ב. אם הורשע בעבירה הקשורה להכשרתו או לתפקודו.

ג. אם רישיונותיו או תעודותיו הושעו או בוטלו, או אם ננקטו נגדו צעדים משמעתיים על ידי גופים מוסדיים.

ד. אם הוכח, שאינו כשיר יותר לעסוק בטיפול מסיבות פיזיולוגיות או נפשיות, או עקב צריכת יתר של אלכוהול או של חומרים אחרים.

ה. אם נמנע מלשתף פעולה עם האגודה בכל הקשור להגשת תלונה אתית, ועד סיום כל ההליכים הנוגעים לאותה תלונה.

3.2 אם הוצא מטפל מחברות בארגון מקצועי אחר עקב עבירה אתית, יהווה הדבר עילה מספקת לוועדה לשקול המשך חברותו באגודה.

3.3 מטפל יפנה לייעוץ מקצועי נאות (כגון: טיפול, הדרכה, או הדרכת עמיתים) בעניין בעיותיו או קשייו האישיים היכולים לפגוע בביצוע עבודתו או בשיקול דעתו הקליני.

3.4 מטפל, בהיותו מורה, מדריך וחוקר, מחויב לרמה גבוהה של למדנות ולדיוק בהצגת מידע.

3.5 מטפל ידאג, לעדכון ולהשלמת ידיעותיו בהתפתחויות חדשות בתחום הטיפול במשפחה באמצעות פעילות לימודית.

3.6 מטפל לא יטריד באופן מיני או אחר, או ינצל לרעה מטופלים, תלמידים, חניכים, מודרכים, מועסקים, עמיתים, נחקרים, או עדים ותובעים הקשורים לחקירת סוגיה אתית.

3.7 מטפל לא יאבחן, יטפל או ייעץ בבעיות, מחוץ לתחומים המוכרים של התמחותו.

3.8 מטפל יעשה מאמצים למנוע עיוות הנתונים הקליניים וממצאי המחקר שלו, או שימוש לרעה בהם.

3.9 המטפל מחויב להירות מיוחדת בנותנו פומבי, בעדות, בהצהרות אחרות לקהל הרחב, בהמלצותיו ובביטוי דעותיו המקצועיות. זאת עקב יכולתו להשפיע על חיי הזולת ולשנותם.

3.10 כללי האתיקה המקצועית מחייבים את המטפל להתייחס בכבוד, בזהירות ובאחריות גם כלפי אנשים שאינו מטפל בהם, אם בא במגע כלשהו איתם מתוקף תפקידו כמטפל. במקרים כאלה חייב המטפל להזדהות בפני אנשים אלה כמטפל לפני כל מגע איתם.

4. אחריות מטפל ומדריך כלפי סטודנטים, מועסקים, מתמחים ומודרכים.

4.1 מתוך מודעות למעמדו רב ההשפעה על סטודנטים, מועסקים, מודרכים ומתמחים לקראת הסמכה כלשהי, יימנע מטפל מלנצל לרעה את אמונם ותלותם של אנשים אלה בו.

4.2 מטפל לא ירשה לסטודנטים, מועסקים, מתמחים ומודרכים לבצע, או להתיימר לבצע, שירותים מקצועיים שהינם מעבר להכשרתם, רמת ניסיונם וכישורם.

4.3 מטפל לא יגלה מידע או חומר חסוי של מודרך, אלא במקרים הבאים:

א. על פי דרישות חוק.

ב. כדי למנוע סכנה מיידית וברורה לאדם ולזולת.

ג. כאשר המטפל הינו נתבע או נאשם במשפט אזרחי, פלילי או משמעותי הקשור לעבודת המודרך. במקרה כגון זה מותר לחשוף מידע אך ורק במהלך המשפט.

ד. בתהליכי הדרכה והוראה קבוצתיים, המטפל יכול לשתף במידע מקצועי במידת הצורך, תוך שמירה על סודיות.

ה. אם ניתן כתב ויתור על סודיות מראש, אזי מותר לחשוף מידע אך ורק בהתאם לתנאי כתב ויתור הסודיות.

5. אחריות כלפי אנשים המשתתפים במחקר כנחקרים

חוקר יכבד את כבודו, ויגן על רווחתו, של כל מי שישתתף במחקר וייקח לתשומת ליבו את חוקי המדינה ואת התקנות והסטנדרטים המקצועיים החלים על המחקר.

5.1 חוקר בתכנון מחקר, ייטול על עצמו את האחריות לבדיקה מדוקדקת של קבילותו האתית של המחקר. אם ייפגעו שירותים טיפוליים למשתתף במחקר, יפנה החוקר לשם קבלת יעוץ אתי לבעלי

מקצוע מוסמכים שאין להם נגיעה למחקר. כמו-כן, ינקוט החוקר אמצעי זהירות כדי לשמור על זכויותיהם של המשתתפים במחקר.

5.2 חוקר המבקש ממשותף להיות מעורב במחקר, יודיע לו על כל היבטי המחקר אשר לפי הנחה סבירה, עשויים להשפיע על נכונותו להשתתף בו. חוקר יהיה רגיש במיוחד לאפשרות של הסכמה מסויגת במקרים הבאים:

א. כאשר המשותף הינו גם מטופל המקבל שירותים קליניים.

ב. כאשר המשותף הינו בעל ליקויים המגבילים את תפיסתו או את אפשרויות התקשורת איתו.

ג. כאשר המשותף הינו ילד.

5.3 חוקר יכבד את זכותו של אדם לסרב להשתתף במחקר, ושל משותף במחקר, לנטוש אותו בכל עת; במיוחד יש להקדיש מחשבה מיוחדת להתחייבות זו, אם החוקר או אדם אחר מצוות המחקר הינם ממונים על המשותף או נמצאים בעמדת השפעה עליו. לכן, יעשה המטפל כל מאמץ להימנע מקיום קשרים הדדיים עם משותף במחקר היכולים לפגוע בשיקול דעתו המקצועי של המטפל ולהגביר את סכנת ניצול המשותף לרעה.

5.4 הושג במהלך מחקר מידע על משותף בו, תישמר סודיותו, אלא אם כן ניתן כתב ויתור סודיות מראש. אם קיימת אפשרות שאחרים, כולל בני משפחה, ייחשפו למידע כזה, על החוקר להסביר אפשרות זו וכן את תוכניתו לאבטחת סודיות, כחלק מתהליך לקבלת הסכמה מודעת.

6. אחריות כלפי המקצוע

מטפל יכבד את זכויותיהם ואחריותם של עמיתים למקצוע וייקח חלק בפעילויות המקדמות את מטרות המקצוע.

6.1 מטפל מחויב לכללי ההתנהגות של המקצוע גם כאשר הינו חבר בארגון אחר או מועסק על ידו.

6.2 מטפל יציין את הכרת התודה שלו לכל אלה שתרמו לפרסום של מאמר, בהתאמה למידת תרומתם ובהתאם לנוהג המקצועי המקובל בפרסום מאמרים.

6.3 מטפל המחבר ספר או פרסום אחר הזוכים להוצאה לאור או להפצה בצורה אחרת, יציין את שמותיהם של כל אלה שמהם קיבל רעיונות מקוריים.

6.4 מטפל המחבר ספר או פרסום אחר המוצא לאור או מופץ על ידי ארגון, ינקוט באמצעי זהירות סבירים לוודא שהארגון יקדם ויפרסם את עבודתו באופן מדויק ומבוסס.

6.5 מטפל המשותף בתכנית ריאליטי או בכל חשיפה תקשורתית, מחויב קודם כל לקוד האתי של המטפלים הזוגיים והמשפחתיים ולקודים האתיים של מקצוע הבסיס שלו. עליו להקפיד על טובת המשתתפים ולשים דגש על התנהגות מיטיבה עימם.

7. סידורים כספיים

מטפל יקבע עם מטופלים, עם מממני הטיפול וכן עם מוזרכים, סידורים כספיים שניתן להבינם בנקל

והתואמים את הנוהג המקצועי המקובל.

7.1 מטפל לא יציע ולא יקבל תשלום עבור הפניית מטופלים ממטפלים אחרים.

7.2 מטפל יודיע למטופלים ולמודרכים מראש את עלות הטיפול.

8. פרסומת

מטפל יפרסם עצמו באופן נאות וידאג לכך שהפרסום יכלול את המידע הנחוץ לאנשים לא-מקצועיים, לבחירת שירותים מקצועיים, על בסיס ידיעת העובדות.

8.1 המטפל יציג בדייקנות את תעודותיו, כישוריו, חינוכו, הדרכתו וניסיונו, הנוגעים לאופן בו הוא מטפל בזוג ובמשפחה.

8.2 מטפל לא ישתמש בשם העלול להטעות את הציבור בנוגע לזהותו, אחריותו, מוצאו ומעמדו של כל מי שעובד בשם זה, ולא יתיימר להציג את עצמו כשותף בחברה שאינו שותף בה או קשור אליה.

8.3 מטפל לא ישתמש בכל אמצעי זיהוי שהוא (כגון: כרטיסי ביקור, שלט משרדי, נייר מכתבים עם כותרת מודפסת ורישום במדריך טלפונים או במדריך חברי האגודה) אם כלולה בה קביעה או טענה שהינה כוזבת, מטעה ומרמה, זאת אומרת אם יש בה אחד או יותר מהגורמים הבאים:

א. סילוף משמעותי של האמת.

ב. הימנעות מגילוי עובדה משמעותית, אשר עצם העדרה הופך את הטענה למטעה.

ג. כוונה, או אפילו אפשרות, ליצור ציפיות שאינן מוצדקות.

8.4 מטפל יתקן, ככל האפשר, מידע כוזב, מטעה או בלתי-מדויק וכן טענות של אחרים בנוגע לכישוריו, שירותיו או מוצריו.

8.5 מטפל יודא כי כישוריהם של אנשים המועסקים על ידו, יוצגו בצורה שאינה כוזבת, מטעה או מרמה.

8.6 מטפל לא יעשה שימוש בלוגו של האגודה לשום מטרה.

8.7 שימוש בתואר מוסמך לטיפול או הדרכה יעשה רק על-ידי מי שהוסמך לכך על-ידי האגודה.

9. אינטרנט ואמצעי תקשורת אלקטרוניים אחרים:

כל התכתבות של מטפלים ברשת ובאמצעי תקשורת אלקטרוניים אחרים, תיעשה תוך שמירה על כל כללי החיסיון וההתנהגות האתית, הכלולים בקוד האתי של האגודה.

9.1 כאשר מטפלים מספקים ייעוץ או תגובות באמצעות האינטרנט או אמצעי תקשורת אלקטרוניים אחרים, עליהם לדאוג לכך שתגובותיהם יהיו:

א. מבוססות על הידע המקצועי שלהם, הכשרתם או ניסיונם, ובהתאם לידע המקצועי המתאים הקיים בספרות ובקליניקה.

ב. עקביות ותואמות בכל דבר ועניין עם הקוד האתי המקצועי של האגודה וכל סעיפיו.

ג. חשוב להבהיר כי היעוץ ברשת אינו מחליף קשר טיפולי או הדרכה.

9.2 כאשר מטפלים נותנים טיפול, הדרכה או מבצעים מחקר דרך האינטרנט או כל אמצעי תקשורת אחר, חלים עליהם כל כללי האתיקה המקצועית של האגודה, לרבות אחריות, סודיות, מקצועיות ויושר, סידורים כספיים וכללי הפרסומת.

10. יחסים בין מטפלים חברי האגודה - חובת הדדיות:

בכל עניין אישי, ארגוני או מקצועי יגלה חבר האגודה תמיד יחס של כבוד וחברות כלפי עמיתיו לאגודה, לרבות מול מטופלים ומול עמיתים אחרים.

10.1 חבר אגודה יימנע מכל פעולה האמורה למשוך אליו מטופלים שבטיפול מטפל אחר. אם עזב מטופל מרצונו את המטפל שלו, רשאי המטפל לקבלו לטיפולו.

10.2 במקום העבודה, יפעל חבר האגודה בכל תפקיד שהוא ממלא, לקיום תנאי עבודה שיאפשרו לו ולעמיתיו ביצוע מקצועי ואתי של עבודתם.

10.3 חבר אגודה, האחראי להעסקת חברי צוות אחרים או להערכת ביצועיהם, ימלא תפקיד זה ללא משוא פנים ועל פי קני מידה ברורים וגלויים.

10.4 על חבר אגודה, האחראי להערכת ביצועי עבודתו של עמית, להקפיד שהערכתו תהיינה גלויות למוערך, ולאפשר במסגרת זאת ביטוי גם להערכה עצמית ולהערכת האחראי של המוערך, על ידי המוערך.

כל שנכתב בכללי ההתנהגות דלעיל בלשון זכר מתייחס, כמובן לשני המינים.